

Якість освітньої діяльності

ПЕРШОКУРСНИКИ ПРО ЧЕСНЕ НАВЧАННЯ: МІФИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ

Успішна адаптація першокурсника до умов навчання у вищій школі виступає запорукою його особистісного зростання та становлення як майбутнього фахівця. Цей процес включає й знайомство з новим колективом — і з одногрупниками, і з викладачами Університету та їхніми вимогами до засвоєння навчального матеріалу. Також у цей період відбувається пристосування «першачків» до нових умов і до рівня отримання знань, що пов'язано зі зміною методів навчання та критеріїв оцінювання, збільшенням обсягу інформації та кількості дисциплін, які не вивчалися у школі. Велику роль у цей період відіграє куратор навчальної групи, який 24/7 знаходиться на зв'язку з групою, та постійний моніторинг рівня задоволеності навчанням. Саме в межах моніторингу у період з 11 до 15 березня 2024 року був проведений «Тиждень якості», під час якого обговорювалися результати навчання першокурсників, з'ясовувався рівень їхньої задоволеності навчанням в осінньому семестрі та проведено анонімне опитування «Чесне навчання: міф чи реальність».

МЕТА ОПИТУВАННЯ

- ◆ Аналіз рівня задоволеності студентів першого курсу навчанням;
- ◆ Аналіз якості організації освітнього процесу в осінньому семестрі 2023-2024 навчального року;
- ◆ Визначення ролі постаті викладача в адаптації та мотивації першокурсників до навчання.

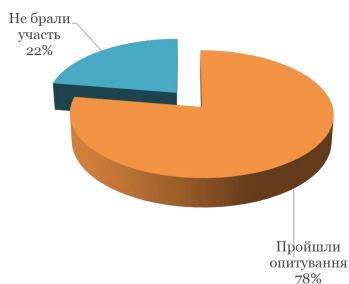

У ЦЬОМУ ВИПУСКУ

Мета опитування.....	1
Учасники опитування та їх розподіл за ОПП	2
Задоволеність навчанням	3
Задоволеність формами проведення занять	4
Стан організації навчальних занять	5
Кафедра права	5
Кафедра психології	6
Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу	6
Кафедра міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін ..	7
Організаційна складова освітнього процесу	8
Змістова складова освітнього процесу	8
Комунікаційна складова освітнього процесу	9
Студентоцентроване навчання і викладання... ..	9
Інноваційність навчання і викладання	10
Підсумки опитування – досягнення та недоліки ..	11

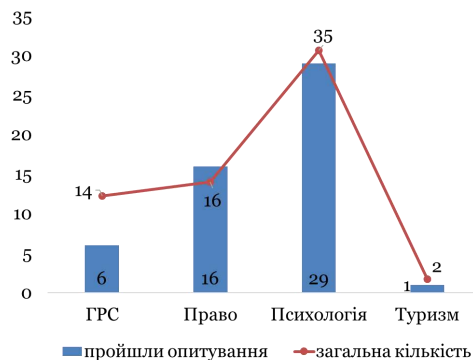
УЧАСНИКИ ОПИТУВАННЯ ТА ЇХ РОЗПОДІЛ ЗА ОПП

Активність студентів першого року навчання виявилася достатньо високою. Опитування пройшли 52 здобувача, що становить 78% від загальної кількості здобувачів першого курсу.

Серед тих, хто відгукнувся на пропозицію навчально-методичного відділу та пройшли опитування, були здобувачі всіх

ОПП, що реалізуються в університеті.

Як і в минулі рази, найбільш активними були майбутні психологи (83%) та майбутні юристи

(100%), і найменша кількість здобувачів, які відгукнулися та пройшли опитування, – це майбутні готельєри та ресторатори (42%).

«Учіться, брати мої, думайте, читайте»

Тарас Шевченко

Анкета містила **питання**, які умовно можна поділити на групи:

1 група питань мала на меті визначити загальний рівень задоволеності студентів організацією занять, форматом їх проведення, стану відвідуваності занять та причин їх пропусків;

2 група питань мала на меті оцінювання студентів якості організації навчальних занять викладачами кафедр;

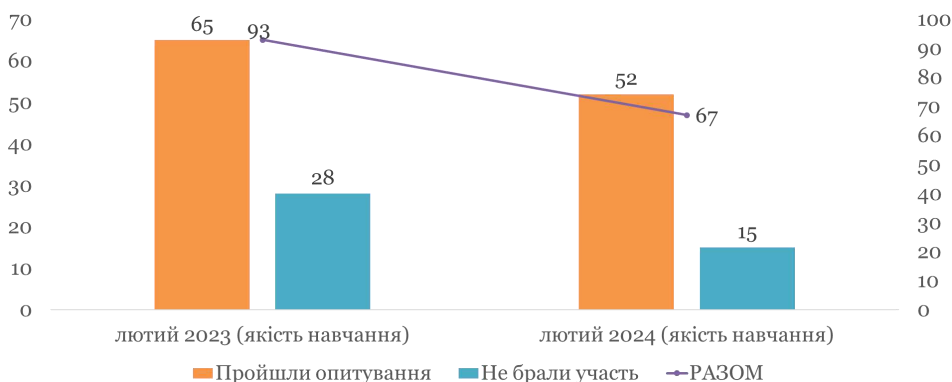
3 група питань спрямована була на з'ясування необхідності та якості проведення консультацій у позанавчальний час;

4 група питань мала на меті визначення рівня задоволеності здобутими знаннями та обраною спеціальністю.

ДИНАМІКА КІЛЬКОСТІ УЧАСНИКІВ ОПИТУВАННЯ

Цьогорічний аналіз результатів опитування побудований таким чином,

бо, як бачимо, майже 78% пройшли опитування проти 70% минулого року.

щоб побачити динаміку оцінювання питань та визначити стан реалізації та вирішення проблемних питань, які були окреслені минулого року.

Студенти 2023 року набору виявилися більш активними,

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ НАВЧАННЯМ

Переважну більшість 75% (в минулому році – 81%) студентів форма проведення (синхронна та асинхронна) навчальних занять влаштувала. 6% проти минулорічних 8% здобувачів чітко відзначили те, що їх не влаштовує така форма занять. Збільшилася частка тих, хто взагалі утрималися від відповіді – 19% проти минулорічних 11%.

Поряд із цим, скоротилася частка тих, хто не пропустив жодного заняття в семестрі – 48% проти 58%. Майже кожний другий зазначив, що відвідував заняття 1-3 рази на тиждень – 46% проти 32%. 4% – 1-3 рази на семестр. Збільшилася частка тих, хто зовсім не відвідували заняття – 2% проти 1% у 2023 році.

Найбільш частими причинами пропусків занять (65%) з поважних причини – через хворобу або технічні проблеми (відсутність інтернету та/або електроенергії) – 21%. 14% тих,

хто взагалі утрималися від відповіді. Позитивним є те, що цього року жодний першокурсник не відзначив серед причин пропусків відсутність бажання або інтересу.

Таким чином, переважна більшість здобувачів, якщо не відвідували заняття, то в них були поважні причини та об'єктивні (непереможні) обставини.

Процес навчання у закладі вищої освіти

– особливий етап життєдіяльності молоді людини, пов'язаний із набуттям професійного досвіду, опануванням основ професійної діяльності.

Входження у професійну діяльність потребує від молоді людини не тільки наполегливих зусиль, спрямованих на оволодіння засобами професійної діяльності, а й перебудови самосвідомості та свідомості загалом. У період здобуття вищої освіти молода людина зіштовхується із багатьма проблемами, пов'язаними з початком дорослого життя: нове середовище ровесників і дорослих, перегляд уявлень про себе, необхідність заробітку, можливий переїзд до іншого міста, проживання в гуртожитку тощо. Постійне вирішення цих проблем потребує внутрішньої самоорганізації, вміння розподілити час і сили в навчальному режимі, стимулює роботу з виявлення й усвідомлення життєвих цінностей, уточнення перспективних планів.

*Н. М. МIRONЧУК,
к. пед. н., доцент*

Підсумовуючи аналіз
відповідей
здобувачів на групу
питань щодо
оцінювання
загального стану
організації

освітнього процесу в
осінньому семестрі,
можна констатувати
достатній рівень
задоволеності
здобувачів та
бажання відвідувати
і лекційні, і
семінарські заняття.

Щодо системності
навчання, результати
анкетування виявили
ряд об'єктивних
факторів, як то
відсутність інтернету,
зв'язку та
електроенергії, та
поважних причин,
які вплинули на стан
відвідуваності
здобувачами занять
та системності їх
навчання.

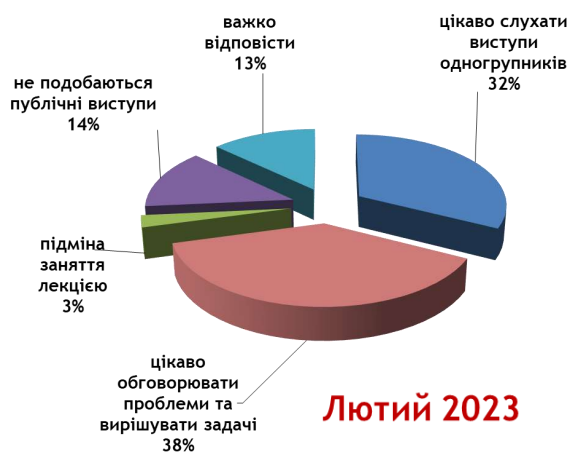

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ФОРМАМИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

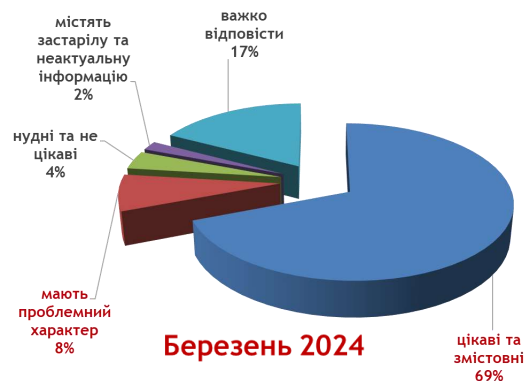
проблемний характер (69% та 8% відповідно проти 68% та 13% минулого року). У цьому році більша частка (17%) опитаних утрималися від відповіді та не стали взагалі оцінювати запропонований вид занять.

Як і минулого року,

такі здобувачі, яким не подобається публічно виступати (15% проти 14%) або те, що викладач підмінює семінарське заняття лекцією та не дає можливості виступити здобувачам (3%). Цього року 14% здобувачів, які утрималися від відповіді.

Особливо цікавими виявилися відповіді здобувачів щодо задоволеності форматом проведення лекційних занять та формою подачі матеріалу на них. Переважна більшість здобувачів відмітили, що лекції цікаві та змістовні, мають

переважна більшість першокурсників відмітили, що відвідували семінарські та практичні заняття, бо їм цікаво слухати одногрупників (29% проти 32% минулорічних) та обговорювати проблеми й вирішувати задачі (38%). Як і в минулому році, є

СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Друга група питань мала на меті оцінювання роботи викладачів кафедр. Як і минулого року, студент мав визначитись, чи викладала та чи інша кафедра у нього, а вже потім оцінити стан дотримання розкладу занять та графіку консультацій, тактовність та повагу, розуміння «правил гри» під час занять, об'єктивність викладачів тощо. Загальна оцінка того чи іншого критерію діяльності викладачів кафедр Університету розраховувалася як середньозважена оцінка всіх оцінок, що виставили здобувачі.

«Освіта — найвизначніше з усіх земних благ, але тільки тоді, коли вона найкращої якості. Інакше вона абсолютно марна»

Редьярд Кіплінг

КАФЕДРА ПРАВА

Березень 2024

Діяльність кафедри в осінньому семестрі оцінили 27 першокурсників, що становить більше ніж 51% з опитаних.

Цього року найвищий бал (4,4) студенти виставили дотриманню викладачами кафедри права графіку консультацій, високо

оцінено й дотримання розкладу занять (4,3). Майже однаково вони оцінили тактовність та повагу з боку викладачів кафедри, об'єктивність оцінювання та канали комунікації. Високо оцінено (4,0) лекції, чого не скажеш про семінарські заняття, цей вид занять отримав найнижчий бал (3,4).

Результати цього річного опитування показали, що питання недостатнього використання інтерактивних методів навчання (ділові ігри, мозкові штурми, тренінги) залишаються для кафедри невирішеними, бо саме цьому критерію студенти, як і минулого року, також виставили низький бал (3,6). І, згідно з результатами опитування, студентам не вистачає присутності на заняттях фахівців практиків, бо цей критерій також отримав низький бал (3,6).

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

Освітній процес –

це система різноспрямованих заходів, які мають вплив на становлення особистості, її соціалізації та які є одним із головних напрямів освітньої політики. Відповідно актуальною стає оцінка якості послуг, що надаються університетом, а також рівня задоволеності студентів цими послугами. Студенти є основними споживачами освітніх послуг, тому маючи уявлення про рівень їх задоволеності освітнім процесом, можна стимулювати їхнє прагнення до навчання, підвищувати привабливість університету, спеціальності та її загалом залучати студентів до управління освітньою діяльністю.

Діяльність кафедри оцінили 42 першокурсника, що становить трохи більше 80% всіх учасників опитування.

Цього року першокурсники найвищим балом оцінили об'єктивність викладачів, їх організованість (дотримання розкладу та графіку консультацій). Майже однакові бали виставили тактовності та повазі з боку викладачів, каналам комунікації, якими студенти спілкуються з викладачами, «правилам гри», які встановлені викладачами під час спілкування та вивчення дисциплін.

Слід звернути увагу, що найнижчий бал студенти виставили також залученню до занять фахівців-практиків.

Березень 2024

КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Діяльність кафедри оцінили 21 студент (40% всіх опитаних). Оцінки в порівнянні з минулим роком значно вищі, але суттєво відрізняються від двох попередніх кафедр. Найвищу оцінку студенти виставили дотриманню розкладу занять (4,4) проти (3,8) минулого року. Високо оцінена тактовність та повага до них з боку викладачів кафедри, зрозумілі «правила гри» та об'єктивність оцінювання результатів навчання. Привертають на себе увагу оцінки лекцій та семінарських занять, форми подачі матеріалу. Найнижчий бал студенти виставили інтерактивним методам навчання (3,5) та залученню практиків до проведення занять (3,2).

Березень 2024

КАФЕДРА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНО- ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Свої оцінки діяльності кафедри виставили всі 52 студенти,

які пройшли опитування.

Результати свідчать, що найвищий бал (3,8) студенти виставили дотриманню викладачами кафедри розкладу занять, графіку проведення консультацій,

Березень 2024 об'єктивності викладачів, а також «правилам гри», що встановили викладачі під час викладання та оцінювання. Найнижчим балом здобувачами оцінені інтерактивні методи навчання (ділові ігри, тренінги, мозкові штурми).

«Багато чого не зробиш, поки не вивчишся. Але багато треба зробити, щоб навчитись»

Конфуцій

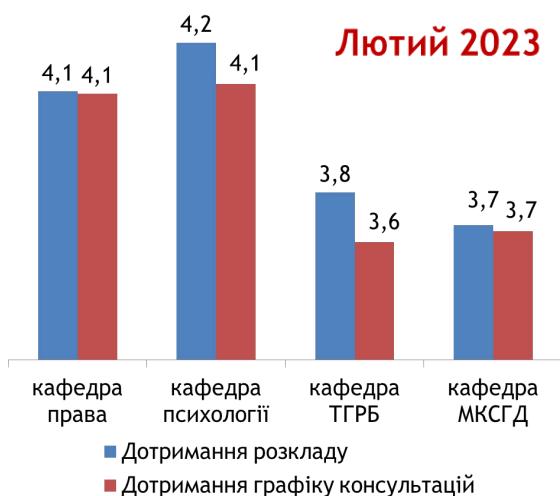

Наступним кроком аналізу цього блоку питань було узагальнення оцінок, що студенти виставили певним кафедрам, та їх порівняння з минулорічними оцінками. Як і минулого року, виокремлені наступні складові діяльності кафедр під час організації занять:

- ♦ організаційна складова;
- ♦ змістовна складова;
- ♦ комунікаційна складова;
- ♦ студентоцентрованість навчання;
- ♦ інноваційність навчання.

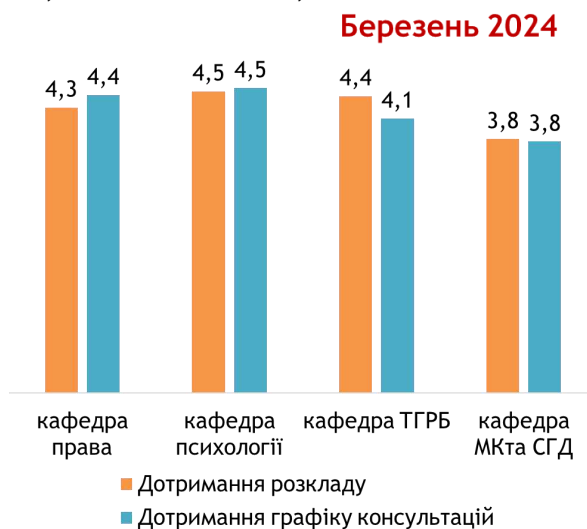

ОРГАНІЗАЦІЙНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Розглядаючи організаційну складову діяльності кафедр в осінньому семестрі, ми порівняли оцінки студентів за двома критеріями – дотримання розкладу занять та графіку консультацій.

Найвищі бали, як бачимо, студенти і у минулому році і цього року, виставили кафедрам психології та права.

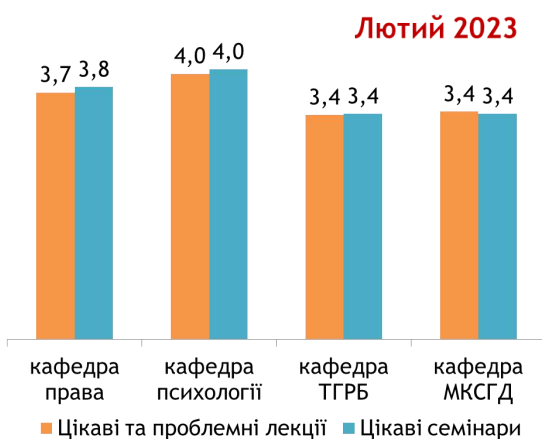

Результати цього річного оцінювання цієї складової діяльності решти кафедр суттєво зросли.

«Освіта є кращою гарантією свободи, ніж сильна армія»

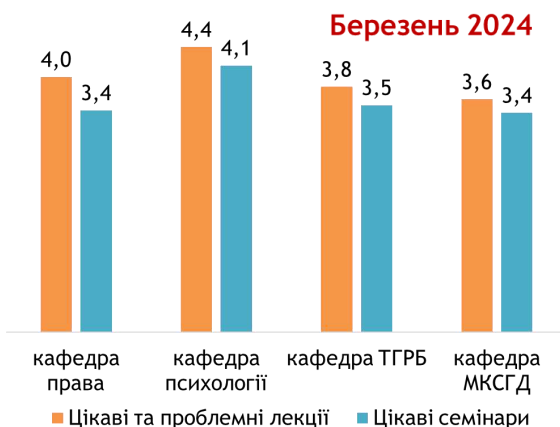
Едвард Еверетт

ЗМІСТОВНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

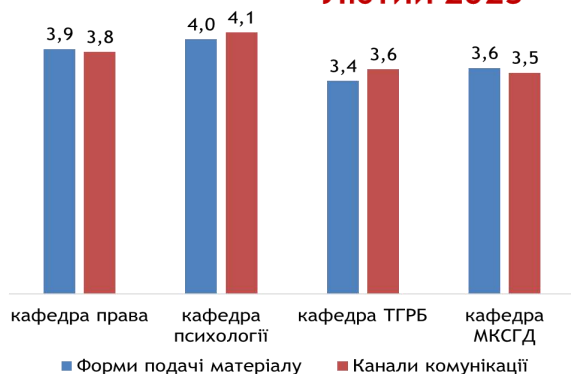
Майже подібна ситуація й в оцінці змістовної складової освітнього процесу. До цієї складової ми віднесли та порівняли оцінки студентів щодо змістовності та цікавості лекцій, а також задоволеності формами проведення семінарських та практичних занять. За результатами оцінювання, найвищі бали другий рік поспіль отримує кафедра психології, трохи нижче

– кафедра права, поряд з цим кафедра права у поточному році втратила 0,4 бали в оцінюванні семінарів. Також відмічено зростання балів кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу та міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін.

КОМУНІКАЦІЙНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Лютий 2023

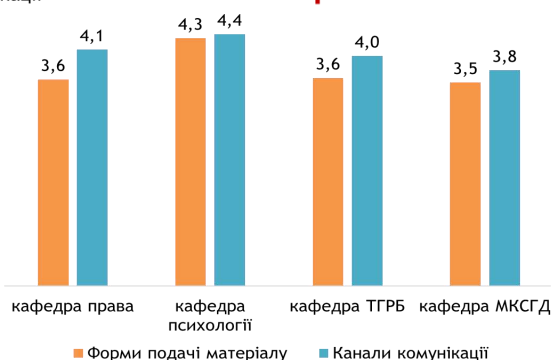
Як і минулого року, порівнювалися оцінки, які виставили здобувачі кафедр саме за форми подачі матеріалу та канали комунікації – на заняттях, у месенджерах, у MOODLE, Google Class тощо.

Значну роль в організації освітнього процесу мають канали комунікації, які використовують викладачі під час викладання дисциплін. Особливо гостро це питання постає саме сьогодні, коли освітній процес організований у дистанційному форматі. І дуже важливу роль набувають канали передачі інформації, технології й платформи, які використовує викладач у своїй педагогічній діяльності.

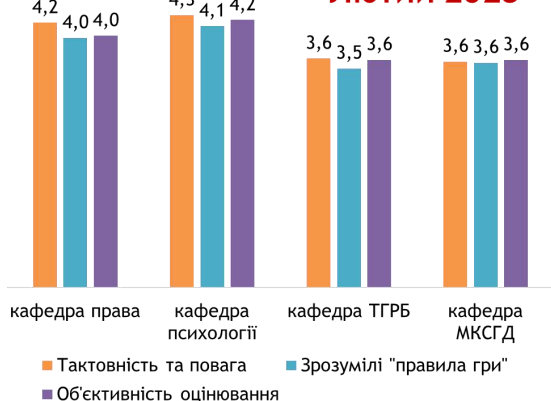
Ситуація майже повторюється – найвищі бали здобувачі виставили кафедрі психології. Кафедра права дещо втратила позиції. У решті кафедр спостерігається позитивна динаміка.

Березень 2024

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

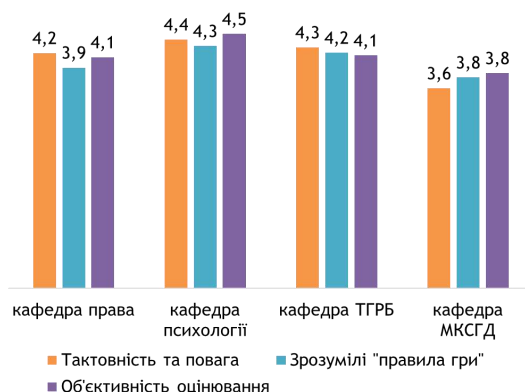
Лютий 2023

Під студентоцентрованістю навчання ми розуміли те, що організація освітнього процесу спрямована на задоволення освітніх, інтелектуальних та творчих потреб студента. Оцінювання результатів навчання – об'єктивне, ставлення до студентів – тактовне

та доброзичливе, під час навчання та викладання діють заздалегідь обговорені та зрозумілі кожному учаснику освітнього процесу «правила гри». Тому, порівнюючи оцінки студентів щодо тактовності та поваги, об'єктивності викладачів та зрозумілості їх «правил гри», ми намагалися визначити стан реалізації в університеті студентоцентрованого навчання. Результати порівняння оцінок здобувачів показують позитивну динаміку за підсумками цього річного опитування.

Березень 2024

**ВНПЗ
«ДНІПРОВСЬКИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»**

Історія закладу вищої освіти бере свій початок із 2003 року.

Новий заклад став дітищем передусім колективу однодумців, не відсторонених осіб, обізнаних із потребами сучасного українського суспільства.

Дніпровський гуманітарний університет був створений із метою підготовки фахівців із вищою юридичною і психологічною освітою, а в подальшому й освітою у галузі туристичного бізнесу для підприємств, організацій і установ регіону.

ВНПЗ «ДГУ»

Адреса:
вул. Василя Сліпака,
35-А,
м. Дніпро, Україна

Тел:
+38 (067) 568-44-30

Електронна адреса:
mail@dgu.edu.ua

**ТИ ОБИРАЄШ – МІ
ПОВАЖАЄМО ТВІЙ ВИБІР**

**ІННОВАЦІЙНІСТЬ НАВЧАННЯ ТА
ВИКЛАДАННЯ**

Остання складова, на яку, як і минулого року, варто звернути увагу, оскільки вона є ознакою сучасності освіти, це інноваційність та професійна спрямованість навчання. І саме ця складова організації освітнього процесу отримала найнижчі оцінки наших

студентів для всіх без винятку кафедр.

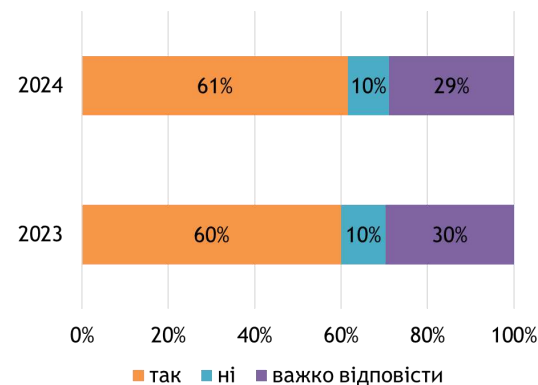
Проте, варто наголосити, що оцінки показали позитивну динаміку. Результати порівняння дають змогу стверджувати, що саме цей напрям діяльності кафедр потребує особливої уваги та вимагає чітко спланованих системних дій, які в своїй сукупності складають основу політики забезпечення якості освіти Університету.

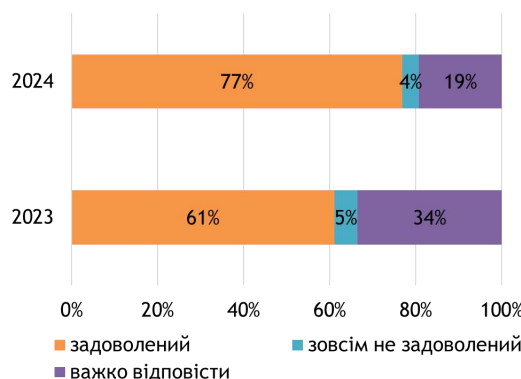
**ЗАДОВОЛЕНІСТЬ НАВЧАННЯМ В
УНІВЕРСИТЕТІ**

61% студентів вважають навчальне навантаження обґрунтованим. У минулому році таких було – 60%. Частка тих, хто невдоволений навантаженням, залишилася без змін – 10%.

За підсумками вивчення дисциплін осіннього семестру 77% студентів зазначили, що

вони задоволені рівнем отриманих знань. У минулому році таких було – 61%. 4% негативно відповіли на це питання. Таких, хто не зміг визначитися та утримався від відповіді, цього року значно менше – 19% проти 34%.

ПІДСУМКИ ОПИТУВАННЯ – ДОСЯГНЕННЯ ТА НЕДОЛІКИ

Із кожним новим опитуванням зростає активність студентів щодо висловлення власної думки з приводу організації навчання та якості надання освітніх послуг. Аналіз результатів цього опитування студентів довів, що:

- ♦ *другий рік поспіль відмічений високий рівень задоволеності студентів обраною спеціальністю – відсоток задоволених цього року вищий – 83% проти 78% минулого року;*
- ♦ *необхідна активізація діяльності кафедр щодо пошуку новітніх методів навчання та більш активного залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків;*
- ♦ *організацію освітнього процесу у дистанційному форматі кафедрами університету в осінньому семестрі 2023-2024 навчального року за результатами опитування здобувачів можна вважати задовільною*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ:

- ♦ *змістовна складова освітнього процесу (зміст та форми подачі матеріалу на лекціях, форми проведення семінарських та практичних занять) потребує перегляду та удосконалення. Що маєтсья на увазі? Питання використання в освітньому процесі нетрадиційних форм навчальних занять, які ґрунтуються на принципах проблемності, ігрової діяльності, діалогічного спілкування та спільної колективної діяльності залишаються актуальними;*
- ♦ *все більшої актуальності набуває перегляд підходів до проведення семінарських та практичних занять та запровадження системності у використанні інноваційних методів навчання. Про це свідчать низькі оцінки здобувачів щодо інтерактивних методів навчання та залучення до проведення занять представників професійної спільноти.*

